

da se Slovenci na Štajerskem tudi letos tako skazemo pri volitvah, kakor smo se lani, da nas bodo povsod občudovali in nas častili, ter rekli: „Slov. narod, slov. kmetje na Štajerskem se zavedajo svoje narodnosti, so vrli in pošteni Slovenci, Bog jih živi!“

Iz Marenberskega okraja. (Slovenci zaničevani) so težko da kde tako močno, kakor tukaj. Priseljenci Nemci se obnašajo brezobzirno, kakor bi se samo po sebi razumevalo, da mora Slovence utihniti, kder se oni ugnezdijo. Nadalje so nemškutarji tukajšnji takšni, kakor drugod: pljuvajo v lastno skledo in hlastno pete ližejo tujcem. Večina Slovencev pa je nevedna, zanemarjena, zbegana in zastrašena. Mnogi niti slovenski brati ne znajo. So le vse nemške ali ponemčurjene. Le v cerkvi božji slišimo še nekaj slov. glasov iz sv. mesta ter nas spominjajo, da še nismo popolnem zakopani. Drugo jo vse „tajč“. Ubogi Slovenci še sami ne vemo, da nas je vkljub neizmernemu zaničevanju še velika množica, ogromna večina. To se je prikazalo celo ob meji v Mariborskem okraju pri zadnjem štetju ljudij l. 1879. Ako pomislimo, kako so takrat štetli, moramo se res čuditi, da je med 15586 osebami celega okraja našelo zraven 5028 Nemcev (?) ogromna večina 10485 Slovencev! To je res čudno, da nas Slovencev takrat niso popolnem zbrisali. Ker so nemškutarji vsi zlezli v nemško kožo, nas je čistih Slovencev 10485. Steli so pa takrat po občinah: sv. Anton na Pohorji ima 785 Slovencev, nobenega Nemca, sv. Daniel 28 Nemcev 707 Slovencev, vkup 735 duš; gornja Vižinga 572 N. 611 Slov., vkup 1185, Brezno 40 N. 795 Sl. vkup 838, Kortin 507 N. 123 Sl. vkup 630, Janži vrh — N. 1203 Sl., Pernica 74 N. 507 Sl. vkup 581, Primon na Pohorji — N. 511 Sl. in 1 Juda (?) vkup 512, sv. Primon nad Muto 338 N. 650 Sl. vkup 983, Ribnica 361 N. 1146 Sl. vkup 1525. (V hudem kotu je največ Nemcev, namreč 273.) Remšnik 61 N. 1560 Sl. vkup 1624, Sobota 701 N. 184 Sl. (Tukaj je edina občina kmetska, kder je nemštvo res v večini), Vuhred 48 N. 399 Sl. vkup 447, Marenberg (trg 971 N., zunanji trg 22 N., Dobrova 74) 1099 Nemcev, nobenega Slovence, še duhovnike, učitelje, itd. so takrat bili vpahali v nemško mavko. Da je strast tukaj roko zmes imela, to je očividno. Tako še na Muti niso hrustali Slovencev, kajti Muta ima (trg z okolico) 738 N. in 32 Sl., Vozenica (trg 241 N. 40 Sl.) z okolico 498 N. 1179 Sl. vkup 1680. Slovencev nas je torej ogromna večina. Žali Bog pa nas slovenski svet pri nobenih volitvah ni videl v večini. Lani so edini Remšničani rešili narodno slovensko čast, vsi volilni možje v Slov. Gradcu stali so na slovenske strani, drugi so se ali poskrili ali skočili Gasteigerju v nemško-liberalni koš, da so Slovenci od Mure do Trsta godrnjali. Vzdravimo se; zbrilajmo se, bomo pošteni Slovenci in velimo vrle domačine za volilne možje, ki bodo slovenskega, narodnega kandidata volili v državni zbor. Glasov imamo v celém

okraju 37. Kdaj bo od teh večina naša, slovenska? Na delo narodnjaki, na noge domoljubi slovenski!

Iz Celja. (Volitve v državni zbor.) V Celji se je sestavil „volilni odbor“, kateremu je načelnik gosp. Dr. Sernec. Ta odbor je sklenil, napraviti dne 10. t. m. v nedeljo (ob treh popoldne) shod volilcev v Braslovčah za Savinjsko dolino in na dne 14. t. m., praznik, (tudi ob treh popoldne) enaki shod v Globokem pri Brežicah za tamošnji okraj. Dotični gospodje volilci so s tem povabljeni udeležiti se teh shodov v obilnem številu. Za volitev v mestni skupini Celjski skliče omenjeni odbor posebni shod zaupnih mož v Celje.

Od Velike nedelje, 1. maja 1885. (Nemčurški župan.) Sosedne naše občine sodinske predstojnik, Fr. R., je kaj prebrisana glavica. Pripetilo se mu je svoje dni, ka je par nemških besedij zalezal in zdaj „tote nove slovenščine“ umeti neče. Če le more, nemškutari in tako našej vrlo narodnej okolici sramoto dela. — Kako pa se mu to posreči, svedoči sledeča jegova prošnja: Ausschussitzung. Protokoll. In Beschluss am 26. d. Monats der für die Gemeinde verhältnismässig auslagen für das Jahrgang 1885 für den 10 procent am Gemeindegeld wir bitten daher das löbliche k. k. Steueramt Friedau an das 1885 einzuhellen wollen ebenso bitten das löbliche Bezirksvertretung um einverständnis zu wollen. Gemeindeamt Sodenitz am 26. Dezember 1884. L. S. Reich m. p. g. V. Prečitavši to, ne smejte se, temveč pomilujte takega modrijana, ki se še dandanes upa, tako gódljo na svetlo spraviti. Pomilujte ga, da ne ve, da imamo, hvala Bogu, danes „Mohorovo društvo“, „Slov. Gospodarja“ in dosti drugega poučljivega berila. Slovenski bi vedel, kaj piše in hoče; pa slovenski neče pisati, nego raje v nemščini kozle prekopičuje, da je grdo, da ga mora vsak pameten pomilovati, ali se mu pa smejati. Slovenski kmetje, ne delajte tako! Slovenski pišite, slovenski, ki znate! — Če še zvem za več tako junaških njegovih izdelkov, bom je objavil, da se mu za njegovo podjetje za sluge ne kratijo. Vel. Nedeljski rodoljub,

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar so potrdili v državnem zboru skleneno postavo o kongruji. — 2. maja so svitli cesar svečano odprli razstavo v Budimpeštu. Nazoči so bili ndje cesarske rodbine in vsi diplomati. Cesarjevič Rudolf je v svojem nagovoru do cesarja rekel, da so se združile vse dežele pod krono sv. Štefana zedinjene k tej mirovnej slovesnosti, katera nam in tujim deželam dokaže, kaj je Ogerska po modri vladi cesarjevi postala. Vidi se tukaj izvanredni napredek kulturnega delovanja v vseh strokah. Svitli cesar so odgovorili, da jih veseli, da Ogerska v vsakem

ozirn zavzema dostojno mesto med kulturnimi državami. Zeleli so razstavi najboljši uspeh. Vazne postavbe, katere bode moral novi državni zbor najprej rešiti so te-le: 1. Postava o bolniških blagajnicah, 2. o zavarovanji delavcev proti nesrečam, 3. o kmečkih domovih, 4. o hipotekarnih dolgovih. — Večina hrvaškega sabora izključila je po predlaganji predsednikovem za štirideset sej dr. Hinkoviča, ker je vladi in njenim pristašem resnico povedal. — Knez Aleksander Karagjorgjevič je umrl. — Krško na Kranjskem izbralo si je kandidatom za državni zbor dosedanega poslanca grofa Albina Margherija. — Gališki deželni zbor dobil je ukaz, hitro narediti vse priprave za zasedanje deželnega zbora, ki bode v juniji.

Vnanje države. Ako se afgansko vprašanje mirno reši, bode letos tudi shod treh cesarjev. Kakor nek list poroča je za ta shod odločen 9. den avgusta. Shod ne bode v Galiciji, ampak najbrž v Išli. Ruski car bode tje prišel iz Danskega. V Dunajskih diplomatskih krogih pa trdijo, da so poročila o shodu izmišljena. — V afganskem vprašanju ni nobene zdatne spremembe. Najnovejša poročila iz Petrograda sicer trdijo, da je mir zagotovljen, a s tem še vojska nikakor ni odpravljena, morebiti začasno odložena. — Rusija in Angleška izvolile ste si Danskega kralja za sodnika, ker je Rusija vzprejela angleški predlog, da se dogodek pri Penždehu predloži v to izvoljenemu razsodišču. — Novo Grško ministerstvo je sestavljeno in je tudi že priseglo. Nacelnik mu je Delyannis, ki je prevzel zunanje zadeve in finance; notranje zadeve ima Papamichalopoulos, vojno Mauromichalis, pravosodje Antonopoulos, bogocastje Zigomalos, pomorstvo Roma. — Turška vlada je sklenola, da ostane neutralna, ako se med Rusijo in Angleško vname vojna, in da Dardanel vojnimi ladijam ne odpre. — V Belemgradu so slovesno obhajali tisočletnico sv. Metoda. Metropolit Teodozij služil je sv. mešo. Tudi kraljica se je udeležila slovesnosti.

Za poduk in kratek čas.

Kaj pomeni za nas državni zbor.

Mnogo štejemo se ljudi kmetovalcev sicer vrlih mož, ki se skoraj pri vsakih volitvah na stran stisnejo rekoč: Bodo uže opravili tudi brez mene; jaz se ne brigam za takšne reči. A tudi gospodov imamo dokaj takih, ki strahopetno ob jezik za zobnim plotom držijo, češ: naj volijo, kakor hočejo. To je močno obžalovati, a izgovarjati edino tedaj, če dotični možje tako ravnaajo le iz nevednosti. No, opravili bodo res brez njih, pa pogosto le zoper njihovo korist. Zeleti je, da se ti nevedneži dajo poučiti, strahopetneži ohrabriti, da storijo svojo

državlansko dolžnost. Volit iti sicer nihče ni prisiljen, a destokrat je z ozirom na potrebe svete katoliške cerkve, avstrijskega cesarstva, slovenskega naroda iti volit, in sicer dobro, ne samo pravica, ampak tudi sveta dolžnost, ker se tako more povzročiti mnogo dobrega in zabraniti veliko hudega. To velja zlasti o volitvah v državni zbor, kakoršnje so ravno sedaj razpisane.

Kaj pomeni tedaj za nas državni zbor Dunajski? On je najodličnejša skupščina zastopnikov vseh stanov in narodov avstrijskih (razven vogerskih). Ta veleslavni zbor ima pravico dajati nove postavbe, stare odpravljati ali popravljati. On bedi in nadzoruje izvršitev postav. Vsakega ministra, ki se tu pregreši, more posaditi na tožno klop. Če državni zbor ne dovoli, se ne sme niti eden novinec pred puško porinoti, ne krajec davka predpisati. Brez njega se ne more nič postavno prenameniti z ozirom na državne skrbi za trgovino, obrt, poljedelstvo. Vsi deželni zbori so zavisni od sklepov državnega zbora. On ima v rokah vse šolstvo, vso upravo, sodništvo, vse uradnike. On določuje, kako se naj država obnaša nasproti svetej cerkvi. Naposled drži v svojih rokah državno — mošnjo. V toto mošnjo morame samo letos davkeplačileci vložiti strašansko svoto 526 milijonov goldinarjev. In o vseh teh velevažnih rečeh imajo državni poslanci govoriti in sklepati. Kako zamore tedaj davkeplačilec vse eno biti, kdo je izvoljen?

Državni zbor šteje 353 poslancev. Če jih le 177 vkup gleda, delajo, kar hočejo. Imajo večino. To so prebrisani mestni, zlasti nemški liberalci, takoj spoznali ter so oklenivši se nemških birokratov, kakoršen je bil bivši minister Schmerling leta 1861, skoraj 20 let gospodarili na veliko nesrečo Avstriji. Postali so tako drzni, da so hoteli vse užugati in spraviti v veliki državni zbor za našo in vogerske dežele vkup, to pa na Dunaji. Tako so nadejali se, da bodo liberalci Nemci strahovali vse. Toda Madjari in Hrvati sejim vprejo prvi ter nečejo priti na Dunaj. Sedaj nastopi zviti liberalci in lutrovec Beust ter razčesne cesarstvo l. 1867 na dvoje prepustivši Madjarom vogerske dežele. Vsled tega dobimo v cesarstvu dva državna zbora, v Budimpešti za vogerske, na Dunaji za naše dežele. Tam bi naj Madjari gospodarili in tukaj nemški liberalci. Za nekaj let se tem res posreči in začne se praveca liberalna doba pri nas: boj zoper Slovence, borba zoper sveto cerkvo in jene pravice; srobono oderuštvo, trganje gruntov, srobono ženitovanje, delniške družbe in banke. Judi in borzijani plesobi okolo zatega in papirnatega teleta, in naposled denarstveni polom. Vse to smo ućakali v nemško-liberalnej dobi. Goljufalo, kradlo se je grozno in nesramno. Malo poprej suhi advokatje postali so debeli milijonarji, krićaci profesorji premožni grajšćaki, ljudstvo je pa uboćavalo pod neusmiljenimi daćami in država stokala pod vedno večjimi dolgovi. Kajti samo v 10 letih so napravili 500 milijonov goldinarjev novega dolga, in vse po-